

savner stadig væk et svar – ikke mindst fra den socialdemokratiske ordfører, for vi fik faktisk et svar fra den radikale ordfører – på spørgsmålet, om man grundlæggende er enig i det synspunkt, at det både ud fra en politisk, moralsk og juridisk betragtning er ulovligt at bruge atomvåben.

Og jeg synes, det er afgørende, at vi kan være enige om – hvis vi kan det – at det fælles udgangspunkt er, at selvfølgelig kan en så vanvittig handling som anvendelse af atomvåben ikke være lovlig og ikke være i overensstemmelse med de internationale sædvaneregler og konventioner og heller ikke være noget, som man ud fra en moralsk betragtning på nogen som helst måde kan sanktionere, altså ikke være noget, som man på nogen måde kan acceptere på noget plan.

Det synes jeg det er væsentligt at få svar på, ikke mindst fra Socialdemokratiet.

Jeg takker ministeren for redegørelsen for de mange væsentlige ting, der forhandles om, men jeg må også sige, at heller ikke fra ministeren kom der et svar på det helt grundlæggende, principielle spørgsmål, om ministeren mener, at det er i strid med både retlige og moralske principper at anvende atomvåben.

Det har fra både ministerens og andres side været forsøgt at rejse en lille smule tvivl om, hvad der egentlig står i den udtalelse, som kom fra Den Internationale Domstol.

Domstolen fremhæver, at stater aldrig må bruge våben, som ikke skelner mellem civile og militære mål, og at de stridende aldrig må udsætte civilbefolkningen for unødige lidelser. Og staterne har ikke frihed til at bestemme frit, hvilke våbentyper de vil anvende, og disse principper gælder også for atomvåben, siger domstolen.

Det fører jo så frem til, at domstolen som almindeligt princip siger, at brug af atomvåben strider mod retsprincipperne.

Der er dog ét punkt, hvor dommerne er uenige – men det er også det eneste, som ministeren i givet fald kunne hænge sin juridiske usikkerhed op på – og det er, at dommerne ikke kunne blive enige om, hvorvidt det ville være lovligt eller ulovligt i en ekstrem situation af selvforsvar at anvende atomvåben; her var syv dommere for og syv dommere imod. Men bortset fra ekstreme situationer af selvforsvar var der altså i domstolen enighed blandt alle dommerne – så vidt jeg har fået det refereret – om, at det er ulovligt at bruge atomvåben.

Derfor kan jeg ikke rigtig forstå, at ministeren kan anfægte forslagsstillernes fremstilling af den juridiske del af sagen. Det overrasker mig meget, og efter det nøje genstudium af teksten, som jeg har foretaget her under debatten, må jeg sige, at ministerens forståelse af Den Internationale Domstols tekst faktisk ikke er helt korrekt.

Og når vi i beslutningsteksten specielt har henvist til, at vi gerne ser et sådant forslag fremsat i NATO, er det selvfølgelig, fordi NATO stadig væk forbeholder sig adgang til som den første part i en konflikt at anvende atomvåben.

Det er en særlig ulovlig form for atomvåbenbrug, kan man sige, for det er jo en brug af atomvåben, som helt klart ikke har noget at gøre med den særlige situation, som dommerne omtaler: en situation af ekstremt selvforsvar. Det er tværtimod en situation, hvor man kan true med at bruge atomvåben som politisk pressionsmiddel, som politisk trusselsmiddel, og eventuelt bruge atomvåben i praksis på et tidligt tidspunkt i forbindelse med en konflikt.

Desværre er der jo sket det – blandt andet som følge af planerne om NATO-udvidelsen – at Rusland har skærpet sin atomstrategi, således at den i dag minder om NATO's, så de to atommagter USA og Rusland begge i dag forbeholder sig adgangen til at anvende atomvåben som den første part i en eventuel konflikt og endda forbeholder sig at gøre det på et tidligt tidspunkt.

Derfor synes jeg, det er særlig påkrævet, at man stiller et sådant forslag om brug af atomvåben netop i NATO, men selvfølgelig også i de forsamlinger, hvor de andre atommagter er til stede – OECD og FN osv. – og hvor det ville være relevant at gøre det. Men vi er jo medlemmer af NATO, og vi har jo derfor et særligt medansvar ved at deltage i en alliance, der forbeholder sig retten til at krænke alle internationale retsprincipper.

Jeg håber derfor at kunne få ministeren og den socialdemokratiske ordfører til at besvare de helt fundamentale spørgsmål i denne debat.

Det er jo også sådan – hvad ministeren jo ved – at der er kommet hidtil hemmeligholdte papirer frem i USA, som viser, at der er 10.000 mennesker på den amerikanske stats lørningsliste, som er beskæftigede med modernisering af atomvåbnene, med udvikling af en ny generation af atomvåben, præcisionsatomvåben, mindre atomvåben, som er beregnede til at kunne